

ВІЙСЬКОВО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ПРОЦЕС ЯК СИСТЕМА МЕТОДОЛОГІЧНИХ І ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНИХ ЗАСАД

В статті показується актуальність подальшого дослідження процесу функціонування та динаміки розвитку системи підготовки військових фахівців, що зумовлено низкою чинників. Наголошується, що усталені дидактичні основи в підготовці військових фахівців, які в основному успадковані з минулих часів і склалися на теперішній час, потребують суттєвого коригування на засадах системного підходу. Нехтування системним підходом до реформування системи підготовки військових фахівців стало причиною низки недоліків, що накопичувалися в ній протягом багатьох років, а за своєю сутністю – наслідком суперечностей різного походження. Визначаються суперечності зовнішнього та внутрішнього впливу, що притаманні підготовці військових фахівців, причини їх виникнення та наслідки. Обґрунтовуються основні дидактичні засади, що мають сприяти підвищенню якості підготовки військових фахівців для ЗС України.

Ключові слова: *концепція, підготовка військових фахівців, набір, системний підхід, дидактичні засади, спеціальності, зміст освіти, моніторинг.*

Постановка проблеми. Актуальність дослідження проблеми підвищення ефективності військово-педагогічного процесу як системи підготовки військових фахівців визначається міжнародними та внутрішніми воєнно-політичними чинниками, сучасними нормативно-правовими актами з безпекової та оборонної політики держави, подальшим реформуванням Збройних Сил (ЗС) України; змінами у національній законодавчій базі щодо освіти, інформатизацією освіти і науки, зниженням якості підготовки військових фахівців; формуванням нової ідеології стандартів вищої військової освіти на основі компетентнісного підходу. В контексті викладеного заходи з підвищення ефективності функціонування системи підготовки військових фахівців усіх ступенів вищої освіти в Україні потребують: інноваційних дидактичних підходів; забезпечення якості освіти та її відповідності світовим стандартам, стандартам НАТО на основі нових поглядів щодо системного формування змісту освіти, освітньо-професійних програм фахівців оперативного-стратегічного, оперативного-тактичного та тактичного рівнів, створення дієвої системи здобуття й підвищення рівня їх кваліфікації протягом усього життя; реального впровадження інформаційно-комунікаційних, кредитно-модульних технологій навчання; зміни підходів щодо фінансування, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення військово-педагогічного процесу як системи підготовки військових фахівців.

Аналіз публікацій. Тенденції, проблеми та дидактичні засади підготовки військових фахівців з вищою освітою знайшли відображення в ряді наукових праць [4; 11; 13; 16], а саме: ступеневість, неперевність, самоорганізація в навчанні фахівців; інтеграція освіти та науки; фундаменталізація, інформатизація, гуманізація, демократизація, стандартизація, технологізація освіти; забезпечення якості освіти та її особистісна спрямованість; зв'язок з військами; аналіз діяльності випускників; коригування військово-педагогічного процесу. Протягом останніх років проведена значна робота щодо формування змісту підготовки

військових фахівців на засадах компетентнісного підходу [7], приведення його у відповідність до державних і галузевих стандартів вищої освіти, сучасного воєнного мистецтва, бойового застосування ЗС України за визначеними варіантами, обставинами, ситуаціями, узагальненого досвіду проведення миротворчих, антитерористичних операцій, планів, процедур і дій багатонаціональних штабів. Разом з тим, усталені основи в підготовці військових фахівців, що в основному успадковані з минулих часів і склалися на теперішній час, потребують суттєвого коригування, пошуків таких підходів і рішень, що мали б відповідати сучасним вимогам щодо високого ступеню готовності випускників вищих військових навчальних закладів (ВВНЗ) до виконання обов'язків за посадовим призначенням.

Метою статті є обґрунтування системи методологічних і організаційно-методичних засад підготовки військових фахівців з вищою освітою.

Виклад основного матеріалу. Стратегією національної безпеки України [6] визначені такі основні цілі: мінімізація загроз державному суверенітету та створення умов для відновлення територіальної цілісності України у межах міжнародно-визнаного державного кордону, гарантування мирного майбутнього України як суверенної і незалежної, демократичної, соціальної, правової держави; утвердження прав і свобод людини і громадянина..., забезпечення інтеграції України до Європейського Союзу та формування умов для вступу в НАТО. Досягнення поставлених цілей, – відзначається в Стратегії, – потребує якісно нової державної політики, спрямованої на ефективний захист національних інтересів..., комплексне реформування системи забезпечення національної безпеки та створення ефективного сектору безпеки і оборони України., Необхідною та невід'ємною складовою сектору безпеки і оборони держави є система військової освіти (СВО) – основне джерело підготовки та комплектування ЗС України, інших військових формувань офіцерськими кадрами. В контексті викладеного ВВНЗ повинні забезпечувати підготовку фахівців з високим рівнем професіоналізму, компетентності, інтелектуального розвитку, загальної та військово-професійної культури, чому, в першу чергу, має сприяти застосування системного підходу в організації та методиці військово-педагогічного процесу – у підготовки військових фахівців усіх ступенів освіти та ланок управління.

В основу реформування, проектування структур будь-якого призначення має бути покладений системний підхід і відповідний механізм його реалізації. Системний підхід є поняттям, що підкреслює значення комплексності, широти охоплення й чіткої організації у проектуванні та плануванні відповідних структур. Як слушно зауважив І.Д. Андрєєв, – "наукове пізнання не може здійснюватися хаотично, невпорядковано; воно має відповідну систему і підпорядковується певним закономірностям" □2, с. 79□. "У системних дослідженнях (у рамках єдиного системного підходу), – відзначає В.С. Тюхтін, – будується розгалужена мережа... моделей систем з урахуванням різної спільності, різних типів, класів організації і предметних галузей явищ" [12 с. 236]. На нашу думку, таке визначення надає теорії систем функцію дієвого апарату для наукового дослідження проектів,

процесів, явищ, проблем гуманітарного, соціально-економічного, політичного, освітнього, діалектичного чи синергетичного походження. Цінність системного підходу заключається ще й в тому, що його застосування сприяє підвищенню ефективності управління. Системний підхід, – на думку У.Р. Ешбі, – дає нам надію на створення ефективних методів для вивчення систем надзвичайної внутрішньої складності та управління ними [14, с. 19]. У теоретичних дослідженнях з систем та системного аналізу категорія "система" конкретизується, набуває характеру структурної взаємодії. Так, А.М. Авер'янов систему розглядає в якості відмежованої множини взаємодіючих елементів [1, с. 43]. Т.Л. Сааті наголошує, що поняття системи може бути визначено у термінах її структури, функцій, цілей, які закладені в її конструкцію [10, с. 16]. Е.Г. Юдін найважливішими ознаками системи вважає "наявність зв'язків між елементами і появу в цілісній системі нових якостей, що не притаманні окремим елементам, – зв'язок, цілісність і зумовлена ними усталена структура, – такі відмітні ознаки будь-якої системи" [15, с. 180]. Узагальнений підхід до визначення поняття "система" міститься в навчальному посібнику-словнику "Професійна освіта": порядок, зумовлений правильним розташуванням частин; сукупність принципів, засадових для певного вчення; форма. устрою; спосіб побудови; сукупність частин, пов'язаних спільною функцією тощо [9, с. 314].

Нехтування системним підходом до реформування системи підготовки військових фахівців стало причиною низки недоліків, що накопичувалися в ній протягом багатьох років, а за своєю сутністю – наслідком суперечностей різного походження. З метою чіткого визначення та розподілу сфер повноважень, оцінки ефективності дій і відповідальності в справі підготовки військових фахівців суперечності, на нашу думку, доцільно розглядати в двох аспектах впливу – зовнішньому та внутрішньому.

Суперечності зовнішнього впливу – між:

діючими концептуальними поглядами на розвиток військової освіти та сучасними тенденціями, притаманними функціонуванню світових цивільних і військових освітніх систем;

сучасним станом управління системою військової освіти, заходами та результатами контрольнo-коригувальних дій і науковими поглядами на складові та сутність процесу управління;

існуючою мережею ВВНЗ, навчальних центрів і системним підходом до формування державного замовлення на підготовку військових фахівців для ЗС України (оптимізація переліку спеціальностей (спеціалізацій), диверсифікація джерел поповнення);

нормативними засадами інтеграції військової освіти з цивільною освітою та вимогами щодо якості теоретичної і практичної підготовки військових фахівців;

передбаченим фінансовим, матеріально-технічним, інформаційним забезпеченням, оснащенням ВВНЗ, навчальних центрів озброєнням, військовою технікою, тренажерами, засобами імітаційного моделювання, інтегрованими навчальними комплексами тощо та сучасними вимогами й

потребами щодо якості підготовки офіцерських кадрів, спроможних виконувати поставлені завдання в динамічних умовах застосування сучасних видів і систем озброєння.

Очевидно, що суперечності зовнішнього впливу в системі підготовки військових фахівців є домінантними, багато в чому визначальними, тому вкрай негативно впливають на протиріччя внутрішнього впливу, суттєво їх загострюючи та поглиблюючи.

Суперечності внутрішнього впливу □7□. пов'язані з управлінськими та процесуальними чинниками функціонування ВВНЗ. Вони в цілому відбивають стан неповної відповідності складових процесу підготовки військових фахівців потребам виконання вимог до випускників, якісного засвоєння випускниками ВВНЗ освітньо-професійних програм (ОПП).

Системний підхід передбачає трансформацію дидактичної структури військово-педагогічного процесу, яка б була стійкою до можливих викликів, мінімізувала виникнення суперечностей різної природи та органічно включає заходи нормативного, інформаційного, управлінського, організаційного, процесуального, контрольо-діагностичного, коригувального характеру з відповідними ступенями відповідальності на кожному з передбачених проектами етапів □8□. Актуальність такого підходу викликана такими чинниками:

введенням в дію нових нормативно-правових актів з безпекової та оборонної політики держави, курсом на досягнення оперативної і технічної сумісності зі збройними силами держав – членів НАТО, проведенням АТО;

зміною форм і видів збройної боротьби;

розробленням нових поколінь озброєння та військової техніки, комплексною, модульною їх побудовою, особливостями функціонування, бойового застосування, експлуатації й обслуговування;

інформатизацією, комп'ютеризацією та автоматизацією всіх сфер військової діяльності;

зміною підходів до інтеграції з цивільною освітою;

можливостями динамічного програмування та моделювання будь-яких процесів, дій, ситуацій, зростанням достовірності прогностичних даних для прийняття різних рішень на основі здобуття потрібної для цього інформації сучасними засобами спостереження, зв'язку та розвідки;

актуальністю переходу від інформаційно-знаннєвої моделі підготовки фахівців до компетентнісної;

необхідністю перегляду змісту освіти, формування його на засадах системності;

запровадженням інформаційних, інноваційних технологій і засобів навчання, інтегрованих навчальних середовищ, адекватних змісту освіти, спрямованих на формування та розвиток у військових фахівців системи компетентностей;

переглядом поглядів на структуру, терміни та етапи теоретичної та практичної підготовки військових фахівців у ВВНЗ і навчальних центрах;

необхідністю покращення контрольо-діагностичних процедур і матеріально-технічного забезпечення підготовки військових фахівців.

Перехід до нових дидактичних засад в підготовці військових фахівців має передбачати: коригування цільових установок (пріоритет загальних цілей над тими, що реалізуються у ВВНЗ за відповідними спеціальностями, з урахуванням національних інтересів і національної безпеки; офіцерські кадри повинні усвідомлено підходити до всіх політичних, воєнно-економічних, дипломатичних і інших державних рішень, що мають проектуватися та запроваджуватися в навчальному процесі); оптимізацію інтеграційних процесів військової освіти з цивільною освітою в напрямках перегляду співвідношення нормативної та варіативної складових стандартів вищої військової освіти, військово-професійної спрямованості підготовки фахівців у ВВНЗ; удосконалення структури та змісту підготовки фахівців усіх освітньо-кваліфікаційних рівнів, приведення його у відповідність з досвідом бойової та оперативної підготовки військ (сил), їх застосування у миротворчих операціях, локальних конфліктах і війнах, з психолого-фізіологічними можливостями тих, хто навчається; розроблення принципово нового покоління вимог до випускників, ОПП, засобів діагностики якості підготовки військових фахівців; теоретико-прикладна підготовка військових фахівців у ВВНЗ, застосування інформаційно-комунікаційних, інноваційних технологій, інтегрованих навчальних середовищ, тренажерів тощо; практична підготовка військових фахівців у навчальних центрах, військових частинах за посадовим призначенням (спеціальністю, кваліфікацією, паспортом посади) на діючому озброєнні та військовій техніці в умовах, наближених до бойових; застосування особистісно орієнтованих технологій у підготовці військових фахівців; підвищення ефективності інноваційної діяльності в усіх складових військово-педагогічного процесу; достатність матеріально-технічного, фінансового та навчально-методичного забезпечення.

Розглянемо основні системоутворюючі дидактичні аспекти військово-педагогічного процесу ВВНЗ, що мають сприяти підвищенню якості підготовки військових фахівців, розв'язанню викладених вище суперечностей.

1. Забезпечення реального та дієвого функціонування в системі військової освіти за спрямованістю всіх видів підготовки персоналу (допризовна підготовка юнаків в ліцеях, школах, професійно-технічних училищах, Товаристві сприяння обороні України; підготовка солдат, сержантів, молодших спеціалістів у військах, навчальних центрах; підготовка офіцерських кадрів різних освітньо-кваліфікаційних рівнів і ланок управління, офіцерів запасу, наукових і науково-педагогічних кадрів у ВВНЗ, науково-дослідних установах; професійна (командирська) підготовка персоналу в штабах, закладах, установах, військах тощо; курсова підготовка).

2. Вжиття комплексних заходів щодо покращення відбору кандидатів на навчання у ВВНЗ та конкурсних показників. Обидва зазначені фактори не є втішними, хоча, слід відзначити, є тенденція та надія на їх покращення. Не відіграють, на жаль, в цьому процесі провідної ролі військові ліцеї і ліцеї з посиленою військово-фізичною підготовкою. Вочевидь, що без якісного стану та кількісного складу контингенту вступників до ВВНЗ проблему

підготовки висококваліфікованих військових фахівців для ЗС України не вирішити. Що ж до причин такого стану, то їх досить багато, але визначальною є незадовільний стан соціальних гарантій проходження служби офіцерським складом.

3. Перегляд підходів та принципів інтеграції військової освіти з цивільною. Інтеграційні процеси вищої військової і цивільної освіти реалізується переважно на засадах стандартизації з достатньо суттєвим пріоритетом нормативної складової змісту навчання (65 % – виконання вимог освітніх стандартів за цивільними галузями знань) над варіативною (35 % – професійно-орієнтована, військово-спеціальна підготовка). Необхідність виконання не обґрунтованої (відносно військових фахівців) нормативної складової державних освітніх стандартів як умова отримання загальнодержавного диплома про освіту з відповідних цивільних галузей знань призвела до погіршення військово-професійної спрямованості навчально-виховного процесу, скороченням кількості годин на тактичну, тактико-спеціальну, військово-технічну підготовку майбутніх випускників ВВНЗ, зниження рівня їх підготовленості до виконання функцій за визначеними вимогами та ОПП, кваліфікаціями, компетенціями, посадовими призначеннями. Жорстко детермінований підхід до виконання нормативної складової державних освітніх стандартів в межах цивільних напрямів порушує принцип спеціалізації освіти взагалі та військової, – зокрема і не може сприяти якісній підготовці військових фахівців. При цьому в ході військово-педагогічного процесу головна увага має приділятися виробленню в майбутніх офіцерів активності, лідерських якостей, творчого підходу, гнучкості мислення, навичок критичного аналізу, вмінь узагальнювати інформацію, морально-психологічної витримки в критичних ситуаціях, готовності взяти на себе відповідальність за прийняте рішення, забезпечити його виконання.

4. Зміна поглядів на формування моделі військового фахівця, структури, змісту, термінів навчання, теоретичної та практичної підготовки. Модель фахівця – це опис того, до чого має бути придатним спеціаліст, до виконання яких функцій підготовлений, якими компетенціями володіє. З викладеного витікає, по-перше, – компетентність виступає системоутворюючим фактором моделі фахівця, по-друге, – модель фахівця є системоутворюючим фактором формування змісту освіти, форм і технологій його реалізації у підготовці військових фахівців. В компетентнісній моделі фахівця цілі освіти пов'язуються як з об'єктами та предметами військової служби, з виконанням конкретних функцій, так і з міждисциплінарними інтегрованими вимогами до результату військово-педагогічного процесу. При цьому мета навчання полягає не лише в тому, щоб озброїти майбутнього фахівця знаннями, вміннями, навичками, надати професійну кваліфікацію, а й в тому, щоб він набув інтегрованих компетенцій, потенційних можливостей діяти творчо, з високою ефективністю в будь-яких нестандартних, ризиконебезпечних умовах і ситуаціях. Зауважимо, що це досить складна задача, яка не має простих рішень. Складність, у першу чергу, зумовлюється наявністю блоків компетенцій, їх множиною, комплексним характером формування в умовах в

основному предметного навчання, відсутністю дієвих технологій системної реалізації змісту підготовки фахівців і діагностичного інструментарію.

В урахуванням викладеного пропонується здійснювати підготовку військових фахівців тактичного рівня за такими схемами:

зі ступенем вищої освіти "молодший бакалавр" (командний та інженерний напрями) протягом 2,5 років у ВВНЗ, 2-3 місяців у навчальних центрах видів (родів) ЗС України з наступним призначенням на штатні посади у військових частинах та підрозділах ЗС України;

зі ступенем вищої освіти "бакалавр" (командний та інженерний напрями) протягом 4 років у ВВНЗ; 2-4 місяців – у навчальних центрах видів (родів) ЗС України з наступним призначенням на штатні посади у військових частинах та підрозділах ЗС України.

Що стосується військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів (ВНП ВНЗ), на наш погляд, в них є доцільною підготовка військових фахівців за окремими спеціальностями, спорідненими з військовими, також зі ступенем вищої освіти "бакалавр" з подальшим проходженням допідготовки в навчальних центрах (військах, штабах, службах тощо) і служби у військах. На нашу думку, у ВВНЗ, ВНП ВНЗ потрібно розширювати підготовку офіцерів кадру та запасу, а також допідготовку випускників цивільних ВНЗ зі ступенем вищої освіти "бакалавр", які бажають служити у ЗС України. .

Подальша система отримання вищої освіти зі ступенем "магістр" зазначеними вище військовими фахівцями зі ступенями вищої освіти "молодший бакалавр", "бакалавр" може бути реалізована в Національному університеті оборони України, ВВНЗ, ВНП ВНЗ, цивільних ВНЗ, ад'юнктурах, докторантурах на основі вступних іспитів і конкурсів.

5. Запровадженням інноваційних педагогічних технологій з такими структурними складовими: проєктивна, процесуальна, діагностично-моніторингова, коригувальна, що дасть можливість.

здійснити системний, комплексний підхід до організації педагогічного процесу, досягти синхронності та злагодженості всіх його елементів і, як наслідок, – підвищити його ефективність;

поліпшити управління педагогічним процесом, його планування та прогнозування кінцевого результату;

забезпечити адаптацію педагогічного процесу до психологічних, фізіологічних та індивідуальних особливостей курсантів (слухачів);

краще використати можливості інформатизації освіти;

використати на практиці сучасні досягнення педагогіки, психології, дидактики, кібернетики, інформатики, теорії систем та ін.;

здійснити гуманізацію педагогічного процесу, його особистісно-орієнтовану спрямованість;

досягти мети навчання кожним курсантом (слухачем).

6. Створення в системі військової освіти ієрархічної структури з моніторингових досліджень військово-освітнього процесу (органи управління – ВВНЗ). Моніторинг є складовою управління якістю освіти і представляє собою систему періодичного відстеження, аналізу перебігу

освітнього процесу (з використанням інформативних показників і сучасних освітніх технологій) й розроблення пропозицій з його коригування.

Моніторинг має стати дієвим інструментом опосередкованого та безпосереднього впливу на якість військової освіти. Опосередкований вплив пов'язаний з тим, що моніторинг забезпечує управління інформацією, необхідною для прийняття рішень, а безпосередній вплив здійснюють вже заходи з їх виконання.

7. Удосконалення системи фінансування ВВНЗ шляхом визначення таких кошторисних джерел: державного бюджету; надання додаткових освітніх та інших послуг; здійснення економічної діяльності, регламентованої державою; виконаних науково-педагогічними працівниками інноваційних досліджень, дослідно-конструкторських робіт; підготовка студентів за контрактом та офіцерів запасу; підготовка іноземних військових фахівців.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Викладені основні дидактичні аспекти підготовки військових фахівців передбачають вирішення в системі військової освіти низки складних, комплексних нормативно-правових, управлінських, структурно-організаційних, психолого-педагогічних, теоретико-методологічних, фінансово-економічних, матеріально-технічних та інших задач. Успішне їх розв'язання має забезпечити перехід до нового типу інноваційної військової освіти, що сприятиме зростанню військово-професійного, інтелектуального, культурного, духовно-морального потенціалу військових фахівців, подальшому динамічному розвитку військової освіти, підвищенню її престижності у майбутньому інформаційному суспільстві, вагомому внеску у справу надійного зміцнення обороноздатності держави та її Збройних Сил. В свою чергу, окреслені задачі потребують пошуку оптимальних шляхів і механізмів їх реалізації, що має стати предметом подальших досліджень.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Аверьянов А.Н.* Системное познание мира : Методологические проблемы / А.Н. Аверьянов. – М.: Политиздат, 1985. – 263 с.
2. *Андреев В.И.* Диалектика воспитания и самовоспитания творческой личности. – Казань: КГУ, 1988. – 386 с.
3. Комплекс нормативних документів для розроблення складових системи галузевих стандартів вищої освіти / Укладачі: Я.Я. Болюбаш, К.М. Левківський, В.Л. Гуло та ін. – К.: МОН України, ПТЗО, 2007. – 76 с.
4. *Ніколаєнко С.М.* Управління якістю вищої освіти: теорія, аналіз і тенденції розвитку: [монографія] / С.М. Ніколаєнко. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2007. – 519 с.
5. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року: Указ Президента України від 25 червня 2013 року № 344/2013.
6. Про Стратегію національної безпеки України. Указ Президента України від 24 вересня 2015 року 5287/2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/287/2015>
7. *Приходько Ю.І.* Методологічні основи формування змісту підготовки військових фахівців / Ю.І. Приходько // Вісник Національного університету оборони України. – 2011. – № 2(21). – С. 68–74.
8. *Приходько Ю.І.* Еволюція відкритих систем внаслідок інформаційно-комунікаційних процесів / Ю.І. Приходько // Тези доповідей XII Міжнародної науково-

практичної конференції "Військова освіта і наука: сьогодення та майбутнє", 24-25 листопада 2016 р., Київ. – Київ: ВІ КНУ. – С.

9. Професійна освіта: Словник / Уклад. С.У. Гончаренко, І.А. Зязюн, Н.Г. Ничкало та ін. / За ред. Н.Г. Ничкало. – К.: Вища школа, 2000. – 380 с.

10. *Саати Т.Л.* Принятие решений. Метод анализа иерархий: Пер. с англ. – М.: Радио и связь, 1993. – 320 с.

11. *Телелим В.М.* Інноваційний розвиток військової освіти в Україні: становлення, проблеми, перспективи / В.М. Телелим, Ю.І. Приходько // Наук.-практичний журнал "Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку". – 2012. – № 2. – С. 177–188.

12. *Тюхтин В.С.* Отражение, системы, кибернетика. – М: Мысль, 1972. – С. 215–240.

13. *Хуторской А.В.* Педагогическая инноватика / А.В. Хуторской. – М., Академия, 2008. – 256 с.

14. *Эшби У.Р.* Введение в кибернетику / У.Р. Эшби. – М., 1959. – С. 10–25.

15. *Юдин Э.Г.* Системный подход и принцип деятельности. – М.: Наука, 1978. – 391 с.

16. *Ягунов В.В.* Військова дидактика. – К.: РВЦ "Київський ун-т", 2000. – 400 с.

Ю.И. Приходько, кандидат педагогических наук,
доцент НУОУ имени Ивана Черняховского

ВОЕННО-ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ ПРОЦЕСС КАК СИСТЕМА МЕТОДОЛОГИЧЕСКИХ И ОРГАНИЗАЦИОННО-МЕТОДИЧЕСКИХ ОСНОВ

В статье показывается актуальность дальнейшего исследования процесса функционирования и динамики развития системы подготовки военных специалистов, что обусловлено рядом факторов. Акцентируется, что устоявшиеся дидактические основы в подготовке военных специалистов, которые в основном унаследованы с прошлых времен и сложились в настоящее время, требуют существенного корректирования на принципах системного подхода. Пренебрежение системным подходом в реформировании системы подготовки военных специалистов стало причиной ряда недостатков, которые накапливались в ней на протяжении многих лет, а по своей сущности – следствием противоречий различного происхождения. Определяются противоречия внешнего и внутреннего влияния, присущие подготовке военных специалистов, причины их возникновения и последствия. Обосновываются основные дидактические подходы, которые должны способствовать повышению качества подготовки военных специалистов для Вооруженных Сил Украины.

Ключевые слова: концепция, подготовка военных специалистов, набор, системный подход, дидактические основы, специальности, содержание образования, мониторинг.

Y. Prikhodko, Candidate of Pedagogic Sciences

MILITARY-PEDAGOGICAL PROCESS AS A SYSTEM OF METHODOLOGICAL AND ORGANIZATIONAL-METHODOLOGICAL BASES

The article shows the importance of further study of the functioning and dynamics of military specialists training system, due to several factors. It is noted that the established didactic basics in training of military specialists that are mainly inherited from the past and prevailing at present, require significant adjustment based on systems approach. Otherwise, reforming of military specialists training system without systems approach has led to a number of shortcomings that have accumulated there over the years, but in essence - the result of differences of different origins. Internal and external contradictions, which are inherent for military specialists' preparation, their causes and consequences are identified.

Basic didactic principles that should contribute to improving the quality of military professionals training for the Armed Forces of Ukraine are justified.

Keywords: concept, military specialists' preparation, set, systems approach, didactic principles, specialisations, education content, control.